

مقررات حمل و نقل ترانزیتی کالا

قانون گمرک، شماره (۲۲) مصوب ۱۹۸۴، انتقال کالاهای دارای منشأ خارجی را در قالب ترانزیت مجاز اعلام کرده است، خواه این کالاها از مکان معینی از مرز وارد شده باشد تا از نقطه دیگری خارج شود و یا از یک دفتر گمرکی به دفتر گمرکی دیگر ارسال شود. این کار می تواند با وسایل نقلیه مختلف انجام شود و مسئولیت آن با فرد متصدی و ضامن است. انجام عملیات ترانزیتی جز در گمرکات دارای مجوز برای این امر مجاز نیست؛ مقررات مربوط به اظهار و بازرسی در مورد آنها جاری است و عدم ارائه مدارک مشخص شده توسط گمرک جهت آزادسازی تعهدات و ضمانت های اخذ شده، قاچاق محسوب می شود.

اول: شرایط عمومی

۱. در گذرگاه های مرزی مسیری ویژه برای کامیون های ترانزیت وجود داشته باشد.
۲. کالای ترانزیتی در هر محموله از یک نوع باشد.
۳. باز کردن محموله ترانزیتی از زمان پایان یافتن اقدامات گمرکی در گذرگاه مرزی ورودی تا گذرگاه مرزی خروجی ممنوع است. در صورتی که اطلاع داده شود که تخلفی از سوی کامیون یا در خصوص محموله صورت گرفته است، موضوع جهت بررسی به اداره گمرک گذرگاه مرزی که قرار است کالا از آن خارج شود ابلاغ می شود.
۴. در صورتی که کامیون یا کالا یا هر دو با حادثه یا وضعیت فورس ماژور رو به رو شوند، موضوع به نزدیکترین قاضی تحقیق و نیز اداره گمرک اطلاع داده می شود تا اقدامات گمرکی لازم اتخاذ شود.
۵. مسئولیت هرگونه گم شدن، کم شدن یا تغییر کالا، آسیب به مهرهای گمرکی یا دستکاری در آنها، بدون تأثیر بر مسئولیت مالک کالا، بر عهده متصدی حمل و نقل خواهد بود.

دوم - شرایطی که باید در وسایل حمل و نقل رعایت شود:

۱. مجوز تردد متناسب با وضعیت خود داشته باشد.
۲. به سهولت و به شکل کارآمد امکان پلمپ و مهر گمرکی داشته باشد.
۳. عدم امکان خارج کردن کالا از قسمتی که مهر یا پلمپ گمرکی روی آن نصب شده و یا وارد کردن چیزی به داخل آن بدون باقی ماندن آثار واضح دستکاری یا شکستگی.
۴. بین اتاق راننده و صندوق بار باید حائلی وجود داشته باشد.
۵. نباید دارای فضاهای خالی پنهان باشد که بتوان هر کالایی را در آن پنهان نمود؛ و تمامی فضاها باید قابلیت بازرسی توسط ماموران گمرک را داشته باشند.

۶. وسایل حمل و نقل مسطح فاقد دیواره که در کشور خود ثبت شده باشند فقط مجاز به حمل کانتینر و محموله های استثنایی یا اختصاصی هستند.
۷. وسایل حمل و نقل روباز می بایست با پوشش هایی که با طناب بسته و با سیم از بیرون محکم می شود پوشانده شوند که امکان قرار دادن پلمپ یا مهر گمرکی برای جلوگیری از دستکاری محموله را فراهم کند.
۸. پلاکی در جلو و عقب کامیون نصب شود که روی آن عبارت ترانزیت درج شده باشد.

وسایل حمل و نقل رو باز باید دارای پوشش هایی (چادرهایی) با شرایط زیر باشد:

۱. باید سالم، فاقد پارگی، از جنس پارچه محکم یا پارچه پوشیده شده با پلاستیک یا لاستیک تقویت شده، و یک تکه باشد.
۲. (چادر) تمام بار را کاملاً بپوشاند و از طرفین صندوق باری که پوشانده شده است پایین تر آمده باشد.
۳. دارای حلقه های فلزی تعبیه شده دور تا دور و با فواصل برابر باشد به نحوی که مانع کالا اطمینان حاصل شود.

طناب ها باید شرایط زیر را داشته باشند:

1. - باید از یک تکه تشکیل شده و هر دو سر آن به یک قطعه فلزی سوراخ دار ختم شود که امکان قرار دادن پلمپ گمرکی را فراهم کند.
2. طول آن باید به اندازه ای باشد که پس از عبور از تمام سوراخ های پوشش و حلقه های اتاق بار، بتوان دو سر آن را جمع کرد.
3. باید به گونه ای ثابت شود که نتوان بدون بریدن یا آسیب زدن به آن به جایی از اتاق بار یا محموله دسترسی پیدا کرد.

پلمپ و مهر و موم گمرکی باید دارای شرایط زیر باشند:

1. - باید از مواد فلزی یا پلاستیکی محکمی ساخته شود که از شکستگی یا آسیب بر اثر عوامل طبیعی جلوگیری کند.
2. باید اندازه و شکلی داشته باشد که به راحتی دیده شود.
3. جعل آن دشوار باشد (همراه با ویژگی های الکترونیکی).
4. باید کلمه "گمرک" و نام کشور را بر خود داشته باشد.
5. شماره مسلسل داشته باشد.
6. باید به گونه ای ساخته شود که بیش از یک بار قابل استفاده نباشد.

کانتینر باید شرایط زیر را داشته باشند:

1. اجزای تشکیل دهنده آن (کناره ها، سقف، ستون ها، پارتیشن ها) به گونه ای باشد که از بیرون، بدون برجای گذاشتن آثار واضحی، امکان جدا کردن و یا تعویض نداشته باشند.
2. درها و سیستم های بسته شدن باید به گونه ای باشند که پلمپ یا مهر و موم گمرکی به راحتی روی آنها نصب شود.
3. اجزای بسته شدن باید به گونه ای باشد که از بیرون قابل جداسازی یا تعویض نباشد.
4. درب باید به گونه ای طراحی شود که باز کردن آن بدون برداشتن پلمپ و مهر و موم گمرکی امکان پذیر نباشد.
5. منافذ تهویه باید به گونه ای طراحی شده باشند که امکان باز شدن آنها از بیرون وجود نداشته باشد و نتوان کالاها را از طریق آنها خارج کرد.

سوم: تشریفات گمرکی در مراکز ورود

1. صاحب کالا یا متصدی حمل، اظهارنامه ترانزیت به کشور همسایه را ارائه می کند؛ به علاوه:

الف - گواهی مبدأ و فاکتور

ب - لیست تفصیلی بسته بندی

ج - بارنامه دریایی یا هوایی

د - دستور تحویل

ه - صاحب کالا یا حامل آن به شرکت های ترخیص کالا اجازه می دهد که اطلاعات گمرکی را ساماندهی و تشریفات گمرکی را تکمیل نماید؛ برای این کار، شرکت های ترخیص کالای گمرکی اظهارنامه کشور همسایه و مدارک ضمیمه آن را از راننده وسیله نقلیه جهت آماده سازی برای ثبت اظهارنامه ترانزیت نزد بخش مانیفست در مرکز گمرک ورودی، دریافت می کنند.

2. کالا طبق مقررات قانون گمرک مورد بازرسی، بازدید و توزین قرار می گیرد.
3. اطلاعات در قسمت مانیفست مرکز گمرک ثبت می شود، شماره سریال سالانه برای هر مرکز به آن تعلق می گیرد، اطلاعات بررسی و کالا مشخص می شود، فرایند ارزیابی و بازرسی و احتساب هزینه ها و عوارض انجام می گیرد، بر اساس ضمانت نامه های بانکی به مبلغی معادل حقوق گمرکی و سایر عوارض پرداخت شده توسط شرکت های ترخیص کالا ضمانت می شود، سپس حق ترانزیت و هزینه خدمات و سایر هزینه های مقرر در قانون وصول می شود و به امضای مدیر مرکز یا معاون وی یا کسی که مدیر معین کند می رسد و سپس وسیله نقلیه خارج شده و مهر و موم گمرکی برای آن انجام می شود و

شماره مهر و موم در اظهارنامه گمرکی ثبت می شود. نسخه ای از تمام اسناد در مرکز گمرکی نگهداری خواهد شد.

۴. مدت زمان ترانزیت کالا نباید از ۹۴ ساعت تجاوز کند. ترانزیت باید از طریق جاده های رسمی مشخص شده توسط گمرک تا رسیدن به مرکز گمرکی دیگر انجام شود. در غیر این صورت موضوع به گمرک اطلاع داده می شود و اداره گمرک به هر مورد مطابق وضعیت خاص آن رسیدگی می کند.

۵. کامیون ها به شکل کاروان و صرفاً از دفتر گمرکی ورودی به دفتر گمرکی خروجی رانده می شوند.

چهارم: تشریفات گمرکی در مرکز خروج:

۱. شرکت ترخیص گمرکی اظهارنامه ترانزیت همراه راننده وسیله حمل و نقل را که شماره و تاریخ خروج بر روی آن است، ارائه می کند.

۲. برای اطمینان از سالم بودن مهرها گمرکی، روکش ها، طناب ها و حلقه های بازرسی انجام می شود و در صورت سالم بودن، علامتی در اظهارنامه به منظور اجازه خروج ثبت می شود. در صورت سالم نبودن موارد فوق، برای اطمینان از مطابقت محموله با مدارک و اطلاعات اقدام به بازرسی می شود. اگر وجود تخلف ثابت شود، اقدامات قانونی اتخاذ می گردد.

۳. پس از بازرسی و مطابقت، اظهارنامه به امضای مدیر مرکز، معاون او یا هرکسی که وی مشخص کرده باشد می رسد و اجازه خارج کردن کالا و وسایل حمل و نقل داده می شود. گمرک یک نسخه از مدارک را نگاه خواهد داشت.

۴. در صورت شکستگی یا آسیب به پلمپ های گمرکی یا خراب شدن کالا یا وسیله حمل و نقل به دلیل اتفاقات غیر مترقبه یا تصادف در حین ترانزیت، باید موضوع به نزدیک ترین گمرک یا ایستگاه پلیس اطلاع رسانی شود.

۵. به منظور آزادسازی تعهدات و تضمین های اخذ شده، باید کلیه اسناد به گمرک ارائه شود تا خارج کردن کالا از کشور را تایید نماید.

پنجم: اقدامات مربوط به حوزه کاری بخش ها و نهادهای امنیتی برای طرح ترانزیت، به موجب صورتجلسه ای که به همین منظور تنظیم و از سوی مراجع امنیتی صادر شده، تصویب می شود.

ششم: جدول هزینه های ترانزیت که توسط گمرک دریافت می شود.

ردیف	نوع عوارض - هزینه	مبلغ	سند حقوقی
۱	عوارض ترانزیت	۲۵ دلار	مصوبه گمرکی شماره ۲ مصوب سال ۲۰۱۶
۲	پلمپ گمرکی (سیل گمرکی)	۱۰,۰۰۰ دینار	-----

-----	۲۵,۰۰۰ دینار	مجوز گمرکی	۳
مصوبه گمرکی شماره ۵ مصوب سال ۲۰۱۱	۳۰,۰۰۰ دینار	ایکس ری	۴
مصوبه شماره ۲۱۴ سال ۲۰۲۰ هیئت دولت	۵,۰۰۰ دینار	ترازو	۵

هفتم: تصویب مبالغ عوارض مربوط به اداره امور اقامت به شرح زیر:

هزینه روادید بدون توقف (۲۵) فقط بیست و پنج دلار؛ بر اساس ماده (۲) دستورالعمل شماره (۷) سال ۲۰۱۸ و مطابق با مصوبه ۲۷۹ هیئت وزیران در سال ۲۰۱۷

– هشتم: پرداخت هزینه های مربوط به شرکت بیمه ملی عراق